

Barri de les Roques

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Nucli urbà de Sant Vicenç. Roques Altes. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament	A la banda est del municipi, sota la Balconada.
Coordenades:	
Latitud:	41.66764
Longitud:	1.8663
UTM Est (X):	405622
UTM Nord (Y):	4613497

Classificació

Número de fitxa	08262-124
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XVIII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 42510DG0153N
Fitxes associades:	
Cal Putxet	
Cal Cotoiu	
Cal Gepic	
Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa:	dc., 25/08/2004 - 02:00

Descripció

El barri de les Roques es troba a la banda est del municipi, formant part de la mateixa trama urbana. Es troba sobre un turó i a la falda d'aquest, formant dos carrers principals, el més modern que va en direcció a l'antiga fàbrica del ciment i el barri de la Balconada, i el més antic sobre la roca i en direcció al camí Ral de Vallhonesta i el bosc de Sant Joan de Dalt. Tot i que s'han construït cases noves, encara es conserven les primeres cases que van constituir aquest barri, totes elles construïdes entre principis del segle XVIII i principis del XIX. Primer trobem, pujant a l'esquerra, cal Putxet (nº 1), cal Llorenç o cal Domingo (1766) (nº 5), cal Creus o Altimira, cal Forriols (1850) formada per la casa i uns pisos, cal Gepic (1760) (nº 12); i al costat dret, cal Tico o Cotoliu (nº 13). A la part que puja cap a la pujada del ciment hi ha tan sols una casa antiga, cal Cinto, a la part més alta. Totes les cases tenen tines, entre una i tres, així com tenien algunes feixes de terra al voltant en les que tenien vinyes. Les característiques arquitectòniques són similars en totes elles, d'estructura senzilla amb planta, pis i golfes, teulada a doble vessant, construïdes en pedra tot i que les ampliacions posteriors utilitzen el maó en finestres i portes. Totes tenen cellers coberts amb volta de canó de pedra al que donen les boixes de les tines, i moltes conserven encara la premsa del vi. Representen un barri característic, semblant al que formen els masos de Vallhonesta, els del Clot del Tufau o el Serrat de la Beguda, amb agrupació de cases de pagès molt similars i destinades a una agricultura vitivinícola que ha caracteritzat els darrers segles històrics de Sant Vicenç. La diferència amb les altres agrupacions de masos és que al peu d'aquest Raval de les Roques es va originar el nucli del poble de Sant Vicenç durant la segona meitat del segle XIX, quedant aquest barri com una part d'aquest poble. Cal recordar que en construir la via del tren de Renfe es va haver de dividir la terra que quedava entre els grans propietaris Sant Joan de Dalt, Sant Joan de Baix, Ginfrer i també entre aquestes cases de les Roques Altes. En aquest barri hi ha la Font Saiola, font de clot que va ser la primera font pública. Estava tancada en una caseta de la que tenien clau els habitants de la zona de les Roques i que actualment no s'utilitza.

Història

Al Fogatge de 1368-1370 (IGLÉSIES, 1962) Sant Vicenç tenia 21 focs, constituïnt un poblament dispers. Al de 1497 (IGLÉSIES, 1991), coincidint amb un període de davallada demogràfica després de la guerra civil contra Joan II, Sant Vicenç tenia 7 focs; igual que al 1553. El cens de 1717 recull 94 habitants; i el del comte Floridablanca el 1787, 50 habitants. A finals del segle XIX Sant Vicenç era un nucli molt petit concentrat al voltant de l'antiga església parroquial ja desapareguda que estava al costat de cal Castaño; hi havia la casa cal Castaño, el Raval de les Roques, les pairalies de Sant Joan de Dalt, Sant Joan de Baix i Ginfrer, i algunes cases repartides pel terme entre les que trobem cases importants com Les Vives. L'any 1871 es comencen a urbanitzar carrers al nou nucli urbà: Castellet, Sobrerroca i Migdia, carrers que formen una estructura reticulada tallada per les dues línies fèrries que divideixen la població en diversos sectors. Durant la segona meitat del segle XIX la població augmenta considerablement, quadruplicant-se mostrant la clara influència de la construcció del ferrocarril i de l'assentament de la indústria tèxtil al municipi. Actualment encara es conserven 14 masos i 3 desapareguts el darrer segle, tot i que la major part de la població es concentra al poble, en el que distingim diferents barris. Un d'aquest és el Raval de Roques, que actualment distingeix les Roques Altes i les Roques Baixes, dos barris que queden elevats respecte al nivell del poble ja que queden a la falda de la muntanya de la Balconada o les Roques i davant de Sant Joan de Dalt amb el torrent de la font Saiola pel mig. Les Roques Altes és un petit barri en que unes poques masies es troben a banda i banda del carrer. Són masies de finals del segle XVIII, època del auge de la vinya i són els darrers vestigis d'una economia agrícola que era present a la zona abans del creixement demogràfic.

Bibliografia

IGLÉSIAS, J. (1979). El fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Volum I. Barcelona.
IGLÉSIAS, J. (1991). Fogatge de 1497, Estudi i transcripció. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona.
SUADES, J. (1996). Història gràfica de Sant Vicenç de Castellet, 1890-1936.

